แหล่งเรียนรู้ เกษตรอินทรีย์ชีวภาพ

ความเป็นมา

เมื่อปี ๒๕๕๑ นายพิชัย วงศ์มั่น ได้ไปอบรมหลักสูตรการพัฒนากสิกรธรรมชาติสู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียง (วิธีชีวิต) รุ่นที่ ๒ ณ ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติตุ้มโฮม ตำบลหนองญาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ได้นำแนวคิดจากการไปอบรมมาปฏิบัติจริงเริ่มแรกก็นำวัสดุที่มีในชุมชน เช่น หอย ปู ปลา ผัก มาทำน้ำหมักชีวภาพ ๔ ถัง โดยทำสูตร หอยเชอร์รี่ บำรุงข้าวและดินทำให้เห็นผลอันน่าอัศจรรย์ ต่อมาเมื่อปี ๒๕๕๕ ได้เข้าร่วมอบรมการปลูกหลักสูตรมะขามเปรี้ยวยักษ์(จัมโบ้) พันธุ์แท้จังหวัดกาญจนบุรี ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒ ตำบลนาคูณใหญ่ และซื้อพันธุ์มา ๒๕ ต้นจากนั้นก็ลองปลูกโดยใช้ความรู้ที่ได้จากการดูงาน ณ ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติตุ้มโฮม พอมาปี ๒๕๕๗ ก็ทดลองปลูกพืช ผักสวน ครัวแบบอินทรีย์ชีวภาพ ใช้น้ำหมักชีวภาพ ไม่ว่าจะเป็น สูตรฮอร์โมนไข่ สูตรมูลสุกร สูตรน้ำหมักชีวภาพ น้ำส้มควันไม้ สูตรหอยเชอร์รี่ จนสามารถใช้แทนปุ๋ยเคมี จนสามารถสร้างรายได้ปลดหนี้ ให้ครอบครัวภายในระยะเวลา ๒ ปี ต่อมาปี ๒๕๕๘ องค์การบริหารส่วนตำบลนาคูณใหญ่และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส) ได้เข้ามาพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและผู้ที่สนใจทั้งภายในและภายนอกพื้นที่

ผลผลิตและผลลัพธ์ จากการดำเนินงานประสบผลสำเร็จ เนื่องจากสามารถปฏิบัติได้จริงเป็นบุคคลตัวอย่าง ให้เด็ก เยาวชน บุคคลทั่วไปและผู้สูงอายุที่มาเรียนรู้แล้วนำไปประยุกต์ในท้องถิ่นของตนเองได้ โดยใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เสริมสร้างรายได้ให้กับตนเองได้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งเกิดการพบปะแลกเปลี่ยนแนวความคิดใหม่ ๆ เรื่องราวข่าวสารในชุมชน สังคม จนสามารถเกิดอาชีพที่หลากหลายภายในกลุ่ม และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้คนในชุมชนได้

วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

๑. เพื่อถ่ายทอดแนวคิด ความรู้ และหลักการทำงานของแหล่งเรียนรู้
๒. เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ทำงาน เพื่อให้ผู้มาเรียนรู้นำไปต่อยอดได้
๓. เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารจัดการ กระบวนการทำงานของแหล่งเรียนรู้

เนื้อหาของฐานการเรียนรู้

๑.ความเป็นมา
๒. ผลลัพธ์และผลิตที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. กล่าวต้อนรับ
๒. ข้อมูลทั่วไป ของแหล่งเรียนรู้ จุดเริ่มต้นแนวคิดการดำเนินงานของแหล่งเรียนรู้
๓. เข้าฐานการรับฟังวิทยากรประจำกลุ่มการบรรยาย ศึกษาเอกสารแหล่งเรียนรู้ และเยี่ยมชมสถานที่
๔. สรุปการแลกเป็นเรียนรู้ เพื่อที่คณะผู้มาเยือนจะได้ความรู้อย่างเต็มที่สามารถกลับไปพัฒนาแหล่ง ของตนเอง

วัตถุประสงค์

๑.เพื่อส่งเสริมทำเกษตรอินทรีย์ให้แพร่หลาย และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้พื้นที่ของตนเองได้
๒.เพื่อสร้างรายได้ให้กับบุคคลที่สนใจในเกษตรอินทรีย์นำไปต่อยอดในพื้นที่ตนเอง ต่อไป

สถานที่ฐานการเรียนรู้

ตั้งอยู่ที่ ๙๗ หมู่ที่ ๒ บ้านนาคูณใหญ่ ตำบลนาคูณใหญ่ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

สื่อหรืออุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้

๑.แผ่นพับ
๒.ป้ายไวนิล
๓.เครื่องเสียง ไมโครโฟน ใช้สำหรับบรรยาย

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการสร้างการเรียนรู้

๑.เครือข่ายของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาคูณใหญ่ ที่มาเรียนรู้
๒. หน่วยงานราชการที่สนใจทั่วไปทั้งในและนอกพื้นที่
๓.คณะผู้บริหารของ องค์การบริหารส่วนตำบลนาคูณใหญ่
๔.ประชาชนผู้สนใจทั่วไปทั้งในและนอกพื้นที่

๑.น้ำส้มควันไม้

วัสดุที่ใช้ในการทำน้ำส้มควันไม้

๑.ถังน้ำมัน ๒๐๐ ลิตร
๒.ไม้ดิบ (ไม้ยูลาจะได้ผลดี)
๓.ไม้เผา
๔.ท่อเหล็ก ๓๐ เซนติเมตร
๕.ไม้ไผ่ ๒ เมตร
๖.ภาชนะรองน้ำส้มควันไม้

วิธีทำ

๑.ขุดหลุมเหมือนเผาถ่านให้พอดีกับถัง ๒๐๐ ลิตรจากนั้นตัดไม้มาใส่ให้เต็มถัง

๒. แล้วตัดไม้ที่เตรียมไว้ยาวประมาณ ๒ เมตรให้กลวงจากนั้นเจาะไม้ไผ่ให้มีขนาดเท่า เหล็กท่อที่เตรียมไว้ แล้วสูบใส่ไม่ไผ่แล้ววางเหล็กให้เหล็ก ให้ตรงกับรูปถัง ๒๐๐ ลิตร

๓. แล้วเอาสว่านเจาะให้พอดีกับช้อนที่ไว้สำหรับให้น้ำส้มควันไม้หยดลง จากนั้นก็เอาที่รองน้ำส้มควันไม้มารองให้ตรงกับช้อน

๔. จากนั้นก็ติดไฟเสร็จสักพัก น้ำส้มควันไม้ก็จะหยดลงมา ใน ๑ ถัง ๒๐๐ ลิตร ก็ได้น้ำส้มควัน ๓ ลิตร (กรณีไม้ยูคาดิบ)

ประโยชน์

๑. ปราบศัตรูพืช ไล่แมลง นอน แมลง มด ปลวก

๒.น้ำหมักชีวภาพสูตรจุลินทรีย์หน่อกล้วย

วัสดุอุปกรณ์

๑.หน่อกล้วยน้ำหว้า ที่มีใบ ๓ ใบ ๕ กิโลกรัม

๒.ถังหมัก ๒๐ ลิตร

๓.กากน้ำตาล ๒ กิโลกรัม

๔. พด.๒ สารเร่งหัวเชื้อ ๑ ซอง

วิธีทำ

๑.ไปหาหน่อกล้วยน้ำหว้าที่มีใบ ๓ ใบขุดให้ได้หน่อยกล้วย ครึ่งหัว ประมาณ ๕ กิโลกรัมมาสับให้ละเอียด

๒.แล้วลงไว้ในถังที่เตรียมไว้ ๒๐ ลิตร ใส่กากน้ำตาล และ พด.๒ แล้วคนให้เข้ากันปิดฝาทิ้งไว้ จนเกิดนอนประมาณ ๑ เดือนก็สามารถนำไปใช้ได้

ประโยชน์

๑. ปราบศัตรูพืช ฆ่าหญ้า ให้พืชเจริญเติบโตแก้พวกรากเน่า เชื้อรา ปุ๋ยชีวภาพ ดินร่วนซุย

๓.ยาฆ่าเพลียสูตรกาแฟ

วัสดุอุปกรณ์

๑.กาแฟ ๑ ซอง ๓๕ กรัม

๒.มะพร้าวแห้ง ๔ ลูก

๓.ถังหมัก ๒๐ ลิตร

๔.ยาชุน ๓ ขีด

วิธีทำ

๑.ผ่ามะพร้าวขูดเอาเนื้อมะพร้าวจากนั้นนำไปที่ภาชนะ ต้มน้ำชงกาแฟ ประมาณ ๓-๔ ลิตร เทลงถัง แล้วคนผสมกัน ประมาณ ๑ อาทิตย์ก็สามารถนำไปใช้ได้เลย

วิธีใช้

๑.ผสมกับน้ำ ๕ ลิตร ยาฆ่าเพลียสูตรกาแฟ ½ ลิตร ผสมเข้าด้วยกัน จากนั้นนำไปพ่น กับพืชผักสวนครัว ผลไม้ต่างๆตามต้องการ เวลาประมาณ ๑๐.๐๐ -๑๑.๐๐ น .

ประโยชน์

๑.เป็นยาปราบศัตรูพืช ไล่แมลง นอน แมลง มด ปลวก

๔.น้ำหมักชีวภาพสูตรฮอร์โมนไข่

วัสดุที่ใช้ในการทำ

๑.ไข่ ๑ แผง

๒. น้ำมะพร้าว ๕ ลูก

๓.นมสด ๕ กล่อง

๔. นมเปรี้ยว ๗ ขวด

๕.แป้งข้าวหมาก ½ ก้อน

๖.โยเกิรต์ ๑ ขวด

๗.น้ำตาลทราย ½ กิโลกรัม

๘.ถังหมัก ๒๐ ลิตร

วิธีทำ

นำน้ำมะพร้าวลงถังทุบไข่ให้ละเอียดใส่ทั้งเปลือกเทลงถัง นมสด นมเปรี้ยว โยเกิร์ต แป้งข้าวหมาก น้ำตาลทราย คนให้เข้ากันประมาณ ๒๐ นาที ปิดฝา แล้วหมั่นคนวันละ ๑ ครั้ง

Yakult

วิธีใช้

๑. นำน้ำหมักชีวภาพสูตรฮอร์โมนไข่ ½ ลิตร ต่อน้ำ ๑๐ ลิตรคนให้เข้ากันแล้วฉีดฟ่น พืชผัก สวนครัวและผลไม้ต่างๆ

ประโยชน์

๑.ทำให้เร่งดอกเร่งผลก็มีความจำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืชหรือดอกไม้เป็นอย่างดี

๕.มะขามเปรี้ยวยักษ์

วัสดุในการปลูกมะขามเปรี้ยวยักษ์

๑.ต้นกล้า
๒.น้ำหมัก
๓.ยาฆ่าเพลีย
๔.แกลบ ๑ กระสอบ
๕.หน้าดิน ½ กระสอบ
๖.ยาฆ่าแมลง
๗.เศษใบไม้
๘.ปุ๋ยคอก ½ กระสอบ

ขั้นตอนการปลูกมะขามยักษ์

ขุดหลุมขนาดกว้าง ๕๐ ซม x ยาว ๕๐ ซม x ลึก ๕๐ ซม นำวัสดุใบไม้ที่แห้งเทลงก้นหลุม จากนั้นเทแกลบ ½ กระสอบ ปุ๋ยคอก ½ ดิน ½ คลุกคล่าวให้ทั่วกัน

จากนั้นเทน้ำลงไปให้ท่วมจากนั้น เตรียมต้นกล้า กีดเอาถุงยางออก

จากนั้น เอาไปลงหลุมที่เราขุดเตรียมไว้ ½ ถุง แล้วนำดินธรรมดามาผสมให้เต็มปากหลุม เอาเศษใบไม้เฟืองมากลบแล้วรถน้ำ ๒ เดือนแรกคอยเอาปุ๋ยหมักสูตรหอยเชอร์รี่ น้ำหมักหอยเชอร์รี่ ๑ ลิตร น้ำ ๑๕ ลิตร ผสมกันแล้วนำไปฉีดพ่น พอระยะเวลา ๗ เดือน ขุดหลุมให้กว้างห่างจากคอบหลุมเก่า ประมาณ ๑๐ เซนติเมตร เพื่อเป็นการพรวนดิน ใส่ปุ๋ยคอก ½ กระสอบ เอาดินที่เราขุดมากลบแล้วเอาเฟืองคลุมเพื่อเป็นการรักษาความชื้น ดูแลรักษาประมาณ ๓ ปี ก็สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้แต่ปีที่๓ ได้ผลผลิตเต็มที่ จะได้ผลดีในปีที่๔ ผลของมะขาม ๗ ฝัก ต่อ ๑ กิโลกรัม

ประโยชน์

๑.สร้างรายได้ให้ครอบครัว เป็นที่ต้องการของตลาด ราคาสูง

****หมายเหตุ การปลูกมะขามควรปลูกช่วงเดือน พฤษภาคม เพราะเป็นฤดูฝนทำให้การเจริญเติบโตเร็ว